

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

A6-0302/2008

8.7.2008

MIETINTÖ

Bolognan prosessista ja opiskelijoiden liikkuvuudesta
(2008/2070(INI))

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Esittelijä: Doris Pack

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	9
BUDJETTIVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	12
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	15

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Bolognan prosessista ja opiskelijoiden liikkuvuudesta (2008/2070(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 149 artiklan ja 150 artiklan,
 - ottaa huomioon komission tiedonannon ”Tuloksia korkeakoulujen nykyaikaistamisesta: koulutus, tutkimus ja innovaatiot” (KOM (2006)0208),
 - ottaa huomioon komission tiedonannon ”Euroopan aivokapasiteetti liikkeelle: miten yliopistot saadaan hyödyntämään koko potentiaaliaan Lissabonin strategian edistämiseksi” (KOM (2005)0152),
 - ottaa huomioon Euroopan koulutuksen tietoverkoston Eurydicen julkaisun ”Focus on the structure of higher education in Europe National trends in the Bologna Process – 2006/07 Edition” (Euroopan komissio 2007),
 - ottaa huomioon Euroopan komission maaliskuussa 2007 teettämän Eurobarometri-tutkimuksen ”Perceptions of Higher Education Reforms”,
 - ottaa huomioon kantansa ensimmäisessä käsittelyssä 25. syyskuuta 2007 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi koulutusta ja elinikäistä oppimista koskevien tilastojen tuottamisesta ja kehittämisestä¹,
 - ottaa huomioon neuvoston 23. marraskuuta 2007 antaman päätöslauselman yliopistojen uudistamisesta Euroopan kilpailukyvyyn parantamiseksi maailmanlaajuisessa osaamistaloudessa,
 - ottaa huomioon 13. ja 14. maaliskuuta 2008 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön ja budjettivaliokunnan lausunnon (A6-0302/2008),
- A. katsoo, että Bolognan prosessin tavoitteena on luoda eurooppalainen korkeakoulualue vuoteen 2010 mennessä sekä toteuttaa korkeakoulu-uudistuksia ja poistaa jäljellä olevat esteet, jotka vaikeuttavat opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuutta, ja parantaa Euroopan korkeakoulutuksen laatua, houkuttelevuutta ja kilpailukykyä,
- B. katsoo, että opiskelijoiden liikkuvuuden ja opetuksen laadun tulisi pysyä Bolognan prosessin keskeisinä osa-alueina,

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2007)0400.

- C. katsoo, että opiskelijoiden liikkuvuus synnyttää uusia kokemuksia ja kulttuurisia, sosiaalisia ja akateemisia arvoja ja luo mahdollisuuksia henkilökohtaiseen kasvuun ja akateemisen vaatimustason ja työllistyvyyden parantamiseen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla,
- D. katsoo, että opiskelijoiden liikkuvuus on yhä monien opiskelijoiden, tutkijoiden ja muun henkilöstön ulottumattomissa, erityisesti uudemmissa jäsenvaltioissa, ja erityisesti apurahojen riittämättömyyden vuoksi, vaikka esteet ovat hyvin tunnettuja ja vaikka monet keskusteluun osallistuvat sidosryhmät ovat toistuvasti viitanneet niihin,
- E. katsoo, että opiskelijoiden koulutuksen, elinkustannusten ja liikkuvuuden asianmukaiseen rahoitukseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota,
- F. ottaa huomioon, että parlamentti on jatkuvasti pitänyt opiskelijoiden liikkuvuutta tärkeänä painopisteenä talousarviossaan ja pyrkinyt varmistamaan EU:n koulutusohjelmien rahoituksen riittävyyden; katsoo, että sen selkeä kanta tähän aiheeseen johti – neuvoston komission ehdotukseen tekemistä leikkauksista huolimatta – elinikäisen oppimisen ohjelman ja Erasmus Mundus -ohjelman määrärahojen kasvuun; ottaa huomioon, että määrärahoista neuvoteltiin vuosien 2007–2013 monivuotisen rahoituskehityksen puitteissa ja viimeaikaisissa talousarviomenettelyissä,
- G. katsoo, että opiskelijoiden liikkuvuudesta tarvitaan luotettavia tilastotietoja asianmukaisten politiikkojen ja toimenpiteiden tarkkailun, vertailun ja arvioinnin mahdollistamiseksi sekä niiden kehittämiseksi,
- H. katsoo, että epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tunnustaminen muodostaa elinikäisen oppimisen strategian perustan, ja että näin ollen aikuiskoulutus on tärkeää tässä prosessissa,
- I. katsoo, että minkään hallinnollisten, taloudellisten tai kielellisten esteiden ei tulisi vaikeuttaa ulkomaille lähtöä koskevaa valintaa,
- J. ottaa huomioon, että liikkuvuus edistää vieraiden kielten oppimista ja parantaa yleisiä viestintätaitoja,
- K.. katsoo, että yliopistoja on kiireellisesti uudistettava ja modernisoitava laadun, opintojen rakenteen, innovaatioiden ja joustavuuden osalta,
- L. katsoo, että opetuksen laatu on yhtä tärkeää kuin tutkimuksen laatu ja että opetuksen laatua on parannettava ja uudistettava kaikkialla Euroopan unionissa, ja että mainitut ulottuvuudet liittyvät läheisesti toisiinsa,
- M. katsoo, että erilaiset kansalliset tunnustamisjärjestelmät muodostavat merkittävän esteen opiskelijoiden yhdenvertaiselle kohtelulle sekä eurooppalaisen korkeakoulualueen ja eurooppalaisten työmarkkinoiden kehittymiselle,
- N. ottaa huomioon, että liikkuvuutta voivat estää sekä käytyjen kurssien täydellisen ja asianmukaisen tunnustamisen puute että saatujen arvosanojen vastaavuuden puuttuminen,

- O. katsoo, että kaikissa Bolognan julistuksen allekirjoittaneissa valtioissa on kiireellisesti otettava käyttöön yhtenäinen lähestymistapa ja koordinoitava ja edistettävä sitä,
- P. katsoo, että Barcelonan prosessilla on luotava uusi edistyksellinen opetuksen malli, joka takaa koulutukseen pääsyn kaikille siten, että ensisijaisena tavoitteena on tiedon ja arvojen siirtäminen, jotta tulevaisuutta varten voidaan luoda itsetietoinen ja sosiaalisesta epätasapainosta vapaa kestävä yhteiskunta,
1. katsoo, että opiskelijoiden liikkuvuuden lisäämisen ja eri koulutusjärjestelmien laadun parantamisen tulisi olla etusijalla, kun Bolognan prosessin tärkeimmät tavoitteet määritellään uudelleen vuoden 2010 jälkeen;
 2. korostaa, että opiskelijoiden liikkuvuuden toteuttamiseksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin eri politiikan aloilla; erilaiset liikkuvuuteen liittyvät näkökohdat koskevat korkeakoulutuksen lisäksi myös sosiaaliasioita, taloutta ja maahanmuutto- sekä viisumipolitiikkaa;
 3. panee merkille, että kun otetaan huomioon rahoituskehyyksen otsakkeen 1a marginaalien pientymisestä johtuva rajoitettu liikkumavara, erityisen myönteisenä on pidettävä jäsenvaltioiden hallitustenvälisen yhteistyön puitteissa koulutuksen laadun ja kilpailukyvyn parantamiseksi EU:ssa toteuttamia toimia, jotka koskevat erityisesti liikkuvuuden edistämistä, mikä varmistaa pätevyyden tunnustamisen ja laadunvarmistuksen;
 4. on vakuuttunut siitä, että kaikkien prosessiin osallistuvien sidosryhmien käyttöön ottaman kuulemismenettelyn tulisi jatkua: sekä koulutuslaitosten että opiskelijoiden edustajien tulisi toimia läheisessä yhteistyössä liikkuvuutta vielä vaikeuttavien esteiden poistamiseksi laatuun ja Bolognan prosessin täytäntöönpanoon liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi;
 5. huomauttaa, että Bolognan prosessin täytäntöönpanon yhteydessä tulisi kiinnittää erityistä huomiota tiiviiseen ja intensiiviseen yhteistyöhön ja koordinaatioon Eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) kanssa;

Opiskelijoiden liikkuvuus: laatua ja tehokkuutta

6. korostaa kiireellistä tarvetta saada vertailukelpoista ja luotettavaa tilastotietoa opiskelijoiden liikkuvuudesta ja opiskelijoiden sosiaalitaloudellisesta profiilista, kuten tietoja yleisistä indikaattoreista, kriteereistä ja viitearvoista, nykyisen tiedonpuutteen voittamiseksi ja hyvien käytäntöjen vaihdon edistämiseksi;
- 7.. kehottaa yliopistoja parantamaan ja yksinkertaistamaan sekä tuleville että lähteville opiskelijoille verkossa ja sen ulkopuolella antamiensa tietojen laatua; yliopistojen ja kansallisten Erasmus-toimistojen tulisi tehdä yhteistyötä opiskelijajärjestöjen kanssa varmistaakseen, että tarpeelliset tiedot ovat saatavilla määräajassa; yliopistojen olisi tuettava opiskelijoiden oikeuksia, mihin yliopistot ovat sitoutuneet allekirjoittaessaan Erasmus-ohjelman peruskirjan;
8. korostaa, että Bolognan prosessin tavoitteiden täyttäminen edellyttää opiskelijoiden ja

tutkijoiden liikkuvuuden vastavuoroisuutta; korostaa nykytilanteen epätasapainoa ja erityisesti vähäistä liikkuvuutta EU:hun vuosina 2004 ja 2007 liittyneisiin uusiin jäsenvaltioihin;

9. korostaa ohjauksen merkitystä tulevien opiskelijoiden sosiaalisen, kulttuurisen ja kielellisen sopeutumisen kannalta;
10. korostaa, että kielitaidon parantuminen on merkittävä etu ja yksi opiskelijoiden liikkuvuuden syistä, ja että on tärkeää tarjota tuleville opiskelijoille intensiivisiä kielikursseja joko ennen Erasmus-vaihtoa ja/tai sen aikana;

Korkeakoulu-uudistus ja yliopistojen modernisointi: laatua, innovaatioita ja joustavuutta

11. kehottaa Euroopan yliopistoja toteuttamaan innovatiivisen, laajan ja perusteellisen opetussuunnitelmien uudistuksen: kunnianhimoinen ja korkealaatuinen sisältö ja organisaation rakenneuudistus ovat ratkaisevia opiskelijoiden liikkuvuuden ja joustavuuden parantamisen kannalta; vaihto-opiskelujakso tulisi ottaa käyttöön, jotta kaikkien opintosuuntien opiskelijat voisivat lähteä ulkomaille;
12. kehottaa korostamaan yhteisten eurooppalaisten tohtoriohjelmien tarvetta tohtorintutkintoon tähtäävien opiskelijoiden liikkuvuuden ja eurooppalaisen tohtorintutkinnon puitteiden luomisen edistämiseksi;
13. painottaa opetuksen laadun ja erinomaisuuden merkittävää roolia: pätevät opettajat kaikilla koulutusaloilla sekä opettajien ammattitaidon kehittäminen ja jatkokoulutus ovat näiden alojen houkuttelevuuden ja tehokkuuden sekä Bolognan prosessin tavoitteiden saavuttamisen kannalta tärkeitä tekijöitä;
14. korostaa jälleen kerran rajatylittävän vuoropuhelun sekä tiedon ja kokemusten vaihdon tarvetta, koska niillä voidaan edistää opettajakoulutuksen lähentymistä, perusasteen opettajien koulutus ja ammattitaidon jatkuva kehittäminen mukaan luettuina;

Opiskelijoiden liikkuvuuden rahoittaminen, siihen liittyvät sijoitukset ja sosiaalinen ulottuvuus

15. katsoo, että heikossa asemassa oleviin yhteiskunnan ryhmiin kuuluville opiskelijoille olisi annettava erityistä apua esimerkiksi tarjoamalla edullisia ja kunnollisia majoitusmahdollisuuksia; monessa tapauksessa lisätuki on tarpeen maahan saapumisen jälkeen;
16. ehdottaa yhtenäisen eurooppalaisen opiskelijakortin käyttöönottoa liikkuvuuden edistämiseksi ja jotta opiskelijat voivat saada alennusta majoituksen ja elinkustannusten yhteydessä;
17. pyytää jäsenvaltioita ja toimivaltaisia viranomaisia takaamaan yhdenvertaisen ja yleisen mahdollisuuden liikkuvuuteen ottamalla käyttöön yksinkertaisia, joustavia ja avoimia menetelmiä apurahojen myöntämiseksi ja antamalla ylimääräistä tukea korkean kustannustason kohteisiin ja tuen tarpeessa oleville opiskelijoille; pitää ensisijaisen tärkeänä sitä, että opiskelijat saavan apurahan ennen lähtöään, jotta heille ei aiheudu

kohtuutonta taloudellista rasitusta;

18. pitää myönteisenä sitä, että talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn toimielinten sopimuksen liitteenä olevassa julistuksessa esitetyn monivuotisen rahoituskehysten välitarkistuksen yhteydessä voitaisiin harkita koulutuksen alan ohjelmille tarkoitetun rahoituskehysten vahvistamista erityisesti Erasmus-apurahojen osalta, jollei ohjelman seurannan ja arvioinnin tuloksista muuta johdu;
19. huomauttaa, että korottomien ja/tai siirrettävien lainojen kaltaisia uusia keinoja opiskelijoiden liikkuvuuden rahoittamiseksi tulisi ottaa käyttöön ja niitä tulisi edistää;
20. pyytää Euroopan yliopistoja tekemään yhteistyötä yksityisen sektorin (esim. taloudellisten tai elinkeinoelämän järjestöjen, kuten kauppakamarien) kanssa uusien tehokkaiden mekanismien löytämiseksi opiskelijoiden liikkuvuuden yhteisrahoitukseen kullakin asteella (kandidaatti/maisteri/tohtori) opiskelujärjestelmien laadun parantamiseksi;
21. ehdottaa yritysten ja yliopistojen välistä hedelmällistä vuoropuhelua ja vastavuoroista vaihtoa innovatiivisten kumppanuussuhteiden kehittämiseksi ja uusien yhteistyötapojen tutkimiseksi;

Tutkintojen laatu ja tutkintojen täydellinen tunnustaminen

22. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan eurooppalaisten viitekehysten käyttöön ottamista (eurooppalaisten tutkintojen Bolognan viitekehys, elinikäisen oppimisen eurooppalainen viitekehys, laadun varmistamisen eurooppalaiset normit ja suuntaviivat sekä korkeakoulututkintojen tunnustamisesta tehty Lissabonin yleissopimus), jotta voidaan luoda eurooppalainen korkeakoulualue;
23. korostaa sen vuoksi kattavan, yhtenäisen ja tehokkaan opintosuoritusten ECTS-pisteiden siirtojärjestelmän täytäntöönpanon kiireellisyttä; opiskelijoiden ja stipendiaattien opintosuoritusten tulisi olla helposti siirrettävissä Euroopan alueella yhteisten viitekehysten ansiosta;
24. korostaa, että kolmiasteista tutkintojärjestelmää (kandidaatin, maisterin ja tohtorin tutkinto) voitaisiin muuttaa joustavammaksi käyttämällä ensimmäisellä ja toisella tasolla "4+1" -järjestelmää "3+2" -järjestelmän sijasta; joissakin opinnoissa tämä voisi olla asianmukaisempaa valmistuneiden liikkuvuuden ja työllistettävyyden parantamiseksi;
25. katsoo, että yliopistojen hyväksymistä harjoitteluista ja muista epävirallisista ja arkioppimiseen liittyvistä ulkomaan kokemuksista olisi myönnettävä ECTS-pisteitä, ja että ne olisi tunnustettava opetussuunnitelman olennaiseksi osaksi;

Bolognan prosessin täytäntöönpano kaikissa asianomaisissa valtioissa

26. kehottaa jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia ja Euroopan yliopistoja rohkaisemaan ja edistämään parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja tietoisuutta lisääviä aloitteita;

27. kehottaa jäsenvaltioita helpottamaan viisumimenettelyjä ja pienentämään viisumin hankinnasta vaihto-opiskelijoille aiheutuvia kustannuksia etenkin Itä-Euroopan jäsen- ja ehdokasvaltioiden osalta viisumijärjestelyjä koskevien EU:n direktiivien mukaisesti;

o

o o

28. kehottaa puhemiestä toimittamaan tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

PERUSTELUT

1. Taustaa

Vuonna 1999 käynnistetty Bolognan prosessi on hallitustenvälinen aloite, jonka tavoitteena on luoda vuoteen 2010 mennessä eurooppalainen korkeakoulualue. Opiskelijan kannalta aloitteen perusajatuksena on helpottaa tutkintojen valitsemista korkeatasoisten tutkintojen laajasta valikoimasta ja huolehtia siitä, että opiskelijoiden suorittamat tutkinnot tunnustetaan laajalti. Tätä tarkoitusta varten Bolognan prosessissa nimetään kolme ensisijaista toimintaa: kolmeen asteeseen (kandidaatti/maisteri/tohtori) perustuvan järjestelmän käyttöönotto, laadunvarmistus sekä tutkintojen ja opintosuoritusten tunnustaminen. Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta järjesti 4. lokakuuta 2007 Bolognan prosessin edistymistä koskevan julkisen kuulemistilaisuuden, jossa keskusteltiin Bolognan prosessin tavoitteiden saavuttamisen edistymisestä. Lisäksi EPP-ED-ryhmä järjesti 6. maaliskuuta 2008 kuulemisen aiheesta ”*Higher education: from the Bologna process to educational governance in the EU?*”, jonka puheenjohtajana toimi EP:n jäsen Doris Pack. Tässä yhteydessä esitettiin monia mielenkiintoisia näkemyksiä Bolognan prosessin vaikutuksista opiskelijoiden liikkuvuuteen. Esille nostettiin myös erilaisia pääkysymyksiä, kuten tehokkaan yliopistohallinnon ratkaiseva asema, korkealaatuisen opetuksen ratkaiseva merkitys ja innovatiiviset opetussuunnitelmat tai monet yhteiset sisäiset ja ulkoiset haasteet, jotka Euroopan korkeakoulutuksen on vielä kohdattava säilyttääkseen kilpailukykyensä ja menestyksensä 2000-luvun globalisoituvassa maailmassa.

Bolognan prosessia edistetään työohjelman avulla, jonka laatimisesta vastaa muutaman kahden vuoden välien kokoontuva ministeritasoinen seurantakokous: Praha 2001, Berliini 2003, Bergen 2005, Lontoo 2007 ja Leuven/Louvaine-la-Neuve 2009. Nämä seurantakokoukset valmistellaan Bologna Follow-up Group -seurantaryhmän¹ toimesta, jonka puheenjohtajana toimii Euroopan unionin puheenjohtajamaa ja jota tukee seuraavan ministeritasoisen seurantakokouksen isännöivän maan/maiden järjestämä Bolognan prosessin sihteeristö.

Bolognan prosessia koskevan yhteistyön menestykseen ehtona on käytössä oleva kumppanuuteen perustuva lähestymistapa sekä päätöksenteossa että päätösten täytäntöönpanossa. Tässä vaiheessa Bolognan prosessi käsittää 46 valtiota, jotka kaikki ovat Euroopan kulttuuriyleissopimuksen sopimuspuolia. Nämä valtiot tekevät joustavaa yhteistyötä, johon myös kansainväliset järjestöt sekä korkeakoulujen, opiskelijoiden, henkilöstön ja työnantajien eurooppalaiset yhteenliittymät osallistuvat. Bolognan prosessi on hieno esimerkki eurooppalaisesta yhteistyöstä sekä EU:n toimintakehyksen sisällä että sen ulkopuolella.

Kuten kaikki tiedämme, korkeakoulutus on perustavanlaatuinen tekijä kansalaisten kehityksessä. Se edistää sosiaalista, kulttuurista ja taloudellista kasvua, aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä arvoja. Euroopan unionin alueella korkeakoulutus ei kuitenkaan ole Euroopan yhteisöjen komission vastuulla, sillä se kuuluu edelleen mitä suurimmassa määrin jäsenvaltioiden toimivaltaan, ja jäsenvaltiot vastaavat edelleen opintojen sisällöstä ja organisoinnista.

¹ Euroopan komissio osallistuu täysivaltaisena jäsenenä seurantaryhmään ja Bologna Board -valmisteluryhmään.

Nizzan sopimuksen 149 artiklassa kuitenkin todetaan, että ”yhteisö myötävaikuttaa korkealaatuisen koulutuksen kehittämiseen rohkaisemalla jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä” lukuisilla toimenpiteillä, kuten edistämällä kansalaisten liikkuvuutta, luomalla yhteisiä opinto-ohjelmia, luomalla verkostoja, vaihtamalla tietoja ja huolehtimalla Euroopan unionissa käytettyjen kielten opetuksesta.

2. Esittelijän kanta

Esittelijä on erityisen huolestunut opiskelijoiden liikkuvuudesta Euroopan unionissa ja Bolognan prosessin mahdollisesta vaikutuksesta siihen: lisääkö eurooppalainen korkeakoulualue eurooppalaisten opiskelijoiden liikkuvuutta vai rajoittaako tai hankaloittaako se sitä? On muistettava, että liikkuvuus on yksi Bolognan julistuksessa nimetyistä kuudesta päätavoitteesta, ja julistuksen allekirjoittajavaltioiden tarkoituksena on edistää sitä *poistamalla esteet, jotka vielä vaikeuttavat tehokkaan vapaan liikkuvuuden oikeuden toteuttamista*. Tässä yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota opiskelijoiden lisäksi myös opettajiin, tutkijoihin ja hallintohenkilöstöön. Liikkuvuus on näin ollen eurooppalaisen korkeakoulualueen luomisen kulmakivi ja tärkeimpiä asioita toimintasuunnitelmassa vuosiksi 2007–2009.

Esittelijä hyväksyy Euroopan komission omaksuman edistyksellisen lähestymistavan ja tukee käynnissä olevaa komission työtä. Jäsenvaltioita tulisi tukea niiden pyrkimyksissä modernisoida ja innovatiivisesti uudistaa korkeakoulujärjestelmiään. Tämä on globalisaation haasteisiin vastaamisen kannalta erittäin tarpeellista.

Esittelijä on kuitenkin huolissaan Bolognan prosessin tähänastisesta ja tulevasta täytäntöönpanosta, koska eräissä jäsenvaltioissa nähtävissä olevat nykyiset kehityssuuntaukset eivät vastaa tarkoitettua tai toivottua suuntaa. Nyt kun Bolognan prosessin käynnistämisestä on kulunut lähes vuosikymmen, esittelijä katsoo, että on aika pohtia Bolognan prosessia, sen saavutuksia ja epäonnistumisia ja keskusteltava edellä mainituista. Meidän pitäisi pyrkiä määrittelemään, miten koulutusjärjestelmät ovat muuttuneet Euroopan unionissa Bolognan prosessin ansiosta ja miten nämä kehitykset ja muutokset ovat vaikuttaneet Euroopan korkeakoulutuksen laatuun.

Esittelijä haluaisi ensinnäkin korostaa, että korkealaatuiseen koulutukseen osallistumisen täytyy olla mahdollista jokaiselle Euroopan kansalaiselle kansalaisuudesta, valtiosta ja syntymäpaikasta riippumatta.

Liikkuvuus vaikuttaa monella tavalla myönteisesti liikkuvaan henkilöön, mutta myös korkeakouluihin ja koko yhteiskuntaan. Toisaalta myöskään liikkuvuuden sosiaalista ulottuvuutta ei saa unohtaa: liikkuvuuden ansiosta hankitaan korvaamattoman arvokkaita kokemuksia akateemisen, kulttuurisen ja sosiaalisen moninaisuuden aloilla. Lopuksi on mainittava, että liikkuvuus helpottaa verkostoitumista ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä, mikä on Euroopan korkeakoulutuksen ja tutkimuslaitosten laadullisen kehittämisen kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Esittelijä haluaa korostaa ja kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin asioihin:

1. Opiskelijoiden liikkuvuus: laatua ja tehokkuutta
2. Korkeakoulu-uudistus ja yliopistojen modernisointi: laatua, innovaatioita ja

joustavuutta

3. Opiskelijoiden liikkuvuuden rahoittaminen, siihen liittyvät sijoitukset ja sosiaalinen ulottuvuus
4. Tutkintojen laatu ja tutkintojen täydellinen tunnustaminen
5. Bolognan prosessin täytäntöönpano kaikissa asianomaisissa valtioissa

Vaikka esittelijä tunnustaa Bolognan prosessin kaltaisen hallitustenvälisen aloitteen ensijaisen merkityksen, esittelijä korostaa, että mainitun aloitteen täytäntöönpano on jatkuvasti hyvin erilaista eri valtioissa. Tästä syystä Bolognan prosessin eurooppalaisen ”julkisivun” tunnustaminen on tällä hetkellä vielä hyvin vaikeaa. Tästä syystä tulisikin luoda **oikeudellinen kehys** aina tietoisena siitä, että koulutuksen yhteydessä opiskelijoiden tulee olla kaikkien kysymysten ja aloitteiden keskipisteenä.

7.5.2008

BUDJETTIVALIOKUNNAN LAUSUNTO

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalle

Bolognan prosessista ja opiskelijoiden liikkuvuudesta
(2008/2070(INI))

Valmistelija: Monica Maria Iacob-Ridzi

EHDOTUKSET

Budjettivaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kulttuuri- ja koulutusvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että parlamentti on jatkuvasti pitänyt opiskelijoiden liikkuvuutta tärkeänä painopisteenä talousarviossaan ja pyrkinyt varmistamaan EU:n koulutusohjelmien rahoituksen riittävyyden; katsoo, että sen selkeä kanta tähän aiheeseen johti – neuvoston toteuttamista komission ehdotukseen kohdistuvista leikkauksista huolimatta – elinikäisen oppimisen ohjelman ja Erasmus Mundus -ohjelman määrärahojen kasvuun; määrärahoista neuvoteltiin vuosien 2007–2013 monivuotisen rahoituskehysten puitteissa ja viimeaikaisissa talousarviomenettelyissä,
1. panee merkille, että kun otetaan huomioon otsakkeen 1a marginaalien pienentymisestä johtuva rajoitettu liikkumavara, erityisen myönteinen asia on jäsenvaltioiden hallitustenvälisen yhteistyön puitteissa toteuttamat toimet koulutuksen laadun ja kilpailukyvyn parantamiseksi EU:ssa, erityisesti edistämällä liikkuvuutta ja varmistamalla pätevyyden tunnustaminen ja laadunvarmistus;
 2. korostaa, että kun otetaan huomioon EU:n talousarvion vähäiset resurssit, elinikäisen oppimisen ohjelman ja Erasmus Mundus -ohjelman vaikutusta liikkuvuuteen pitäisi seurata tarkasti yksittäisten avustusten määrien osalta ja niiden henkilöiden määrien osalta, jotka voivat saada avustusta, jotta varmistetaan asianmukainen tasapaino edunsaajien määrän maksimoimisen ja yksittäisten rahoituksen riittävyyden välillä;
 3. panee merkille, että talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17. toukokuuta 2006 tehdyn toimielinten sopimuksen liitteinä olevassa julistuksessa esitetyn monivuotisen rahoituskehysten puolivälin tarkastelun yhteydessä

voitaisiin harkita koulutuksen alan ohjelmille tarkoitettun rahoituskehysten vahvistamista, jollei ohjelman seurannan ja arvioinnin tuloksista muuta johdu;

4. toistaa kantansa, sellaisena kuin se on esitetty esityksestä vuoden 2008 talousarvioksi 13. joulukuuta 2007 antamansa päätöslauselman 15 kohdassa¹, että pannessaan täytäntöön elinikäisen oppimisen ohjelmaa ja Erasmus Mundus -ohjelmaa toimeenpanovirasto ei saa lisätä hallinnollisten menojen osuutta kokonaisrahoituskehyksessä.

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2007)0616.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	6.5.2008
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 23 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Laima Liucija Andrikienė, Reimer Böge, Paulo Casaca, Daniel Dăianu, Valdis Dombrovskis, Brigitte Douay, Hynek Fajmon, Salvador Garriga Polledo, Ingeborg Gräble, Louis Grech, Nathalie Griesbeck, Catherine Guy-Quint, Jutta Haug, Anne E. Jensen, Wiesław Stefan Kuc, Janusz Lewandowski, Vladimír Maňka, Mario Mauro, Francesco Musotto, Theodor Dumitru Stolojan, László Surján, Kyösti Virrankoski, Ralf Walter

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	24.6.2008
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 28 -: 1 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Maria Badia i Cutchet, Katerina Batzeli, Ivo Belet, Giovanni Berlinguer, Nicodim Bulzesc, Marie-Hélène Descamps, Milan Gaľa, Claire Gibault, Vasco Graça Moura, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Ramona Nicole Mănescu, Manolis Mavrommatis, Dumitru Oprea, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Mihaela Popa, Christa Prets, Pál Schmitt, Hannu Takkula, Helga Trüpel, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Victor Boștinaru, Mary Honeyball, Ewa Tomaszewska, Cornelis Visser, Jaroslav Zvěřina